

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

Інститут безпеки

Кафедра національної безпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор Інституту Безпеки

"1" серпня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
національної безпеки

Протокол №1 від 1 серпня 2024 р.

Заст.зав. кафедри

В.В. Ровний

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПОРІВНЯЛЬНА СТРАТЕГІЯ БЕЗПЕКИ ЗАСТОСУВАННЯ
ЗАКОРДОННИХ СТАНДАРТІВ ТА СТАНДАРТІВ НАТО»

спеціальності: 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

освітнього рівня магістр

освітньої програми: Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Київ МАУП 2024

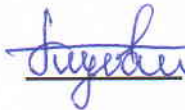
Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Підюков Петро Павлович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри національної безпеки.

 П. П. Підюков

Викладач:

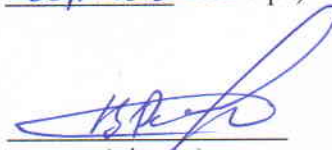
Підюков Петро Павлович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри національної безпеки.

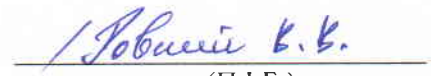
 П. П. Підюков

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри національної безпеки (протокол № 1 від "1" серпня 2024 р.)

Схвалено Вченою радою Інституту безпеки (протокол № 1 від "8" серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри

(підпис)

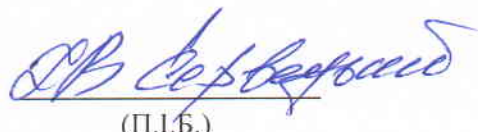

(П.І.Б.)

Силабус погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

1.08.2024 р.

Гарант освітньої програми

(підпис)

(П.І.Б.)

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Порівняльна стратегія безпеки застосування закордонних стандартів та стандартів НАТО
Шифр та назва спеціальності	256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)
Рівень вищої освіти	Другий магістерський рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Кількість кредитів і годин	3 кредити/90 годин Лекції: 16 год. Семінарські: 14 год. Самостійна робота: 60 год.
Терміни вивчення дисципліни	IV семестр
Мова викладання	Українська
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача.

	Підюков Петро Павлович
	доктор юридичних наук
	професор
	професор кафедри національної безпеки
Дисципліни, які викладає НПП	ОК20 Порівняльна стратегія безпеки застосування закордонних стандартів та стандартів НАТО ОК21 Правові основи регулювання міжнародної безпеки та ведення війни
Напрями науко досліджень	Забезпечення державної безпеки України
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://orcid.org/0000-0003-2025-668X
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	institutbezpeki@gmail.com
Контактний тел.	
Телефон кафедри	(044) 72-85, пн. 15-14
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту /Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-bezpeki-prat-vnz-maup/nacionalna-bezpeka/pidyukov.html

Анотація курсу

Курс «Порівняльна стратегія безпеки: застосування закордонних стандартів та стандартів НАТО» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про концепції, моделі та практики забезпечення безпеки в різних країнах світу, з особливим акцентом на стандарти Північноатлантичного альянсу. Дисципліна охоплює принципи побудови стратегій національної безпеки, структуру секторів оборони і безпеки в провідних країнах світу, моделі управління ризиками, кризового реагування та оборонного планування. Особливу увагу приділено аналізу системи стандартів НАТО (STANAG), їх імплементації в національні політики держав-партнерів, зокрема України. Вивчаються питання адаптації української системи безпеки до євроатлантичних вимог, практичні механізми трансформації оборонного сектору, принципи взаємосумісності, демократичного цивільного контролю та стратегічного планування на основі цілей партнерства. Курс сприяє розвитку аналітичних і управлінських навичок у сфері безпеки, орієнтованих на порівняльний аналіз, стратегічну адаптацію й міжнародне співробітництво.

Предмет вивчення дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є концептуальні основи, інституційні моделі та практичні механізми стратегій безпеки, які реалізуються в зарубіжних країнах і в межах системи НАТО, а також стандарти, принципи та підходи до забезпечення національної, військової, інформаційної й цивільної безпеки, їх взаємне порівняння, оцінювання та адаптація до українських реалій.

Мета курсу

Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти здатності до системного аналізу стратегій безпеки в зарубіжних країнах, розуміння структури та принципів дії стандартів НАТО, оцінювання їх релевантності до українських безпекових практик, а також розвиток умінь розробляти, адаптувати й реалізовувати сучасні стратегії безпеки з урахуванням міжнародного досвіду та вимог євроатлантичної інтеграції.

Завдання навчальної дисципліни

Завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомлення з основами стратегічного планування безпеки в країнах-членах НАТО та інших державах;
- вивчення структури й функцій секторів національної безпеки в провідних країнах;
- аналіз стандартів НАТО (STANAG) та їх місця в архітектурі глобальної безпеки;
- формування навичок порівняльного аналізу систем реагування на загрози, оборонного бюджетування, демократичного контролю;
- вивчення досвіду імплементації стандартів НАТО у системах безпеки держав-

партнерів;

- розвиток здатності до критичного мислення щодо трансформації національної системи безпеки в умовах війни та євроатлантичної інтеграції;
- формування умінь розробляти рекомендації щодо стратегічної адаптації сектору безпеки України до міжнародних вимог.

Пререквізити та постреквізити: Курс «Порівняльна стратегія безпеки: застосування закордонних стандартів та стандартів НАТО» має пререквізит ОК13 Державна політика забезпечення обороноздатності вивчається у 4 семестрі. Для вивчення курсу студенти мають розуміти основи стандартів НАТО.

Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності)

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності).
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК3. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК5. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. ЗК6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідних сферах національної безпеки. СК2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку міжнародних відносин та проблеми міжнародної безпеки, їх вплив на національну безпеку в контексті набуття Україною членства в НАТО. СК3. Здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру системи забезпечення національної безпеки та принципи її функціонування. СК4. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності. СК5. Здатність організовувати цілеспрямовану діяльність щодо формування і реалізації державної політики у сферах національної безпеки та оборони. СК7. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) у широких та/або мультидисциплінарних контекстах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН2. Застосовувати вітчизняний та зарубіжний досвід забезпечення національної безпеки з урахуванням теорії національної безпеки під час здійснення професійної діяльності.
	ПРН3. Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог. ПРН4. Організовувати роботу колективу, забезпечувати професійний розвиток його членів та досягнення поставлених цілей. ПРН5. Розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері

	національної безпеки з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів. ПРН6. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації. ПРН7. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан безпекового середовища. ПРН8. Забезпечувати дотримання принципу гендерної рівності під час здійснення професійної діяльності. ПРН9. Синтезувати спектр заходів та підходів, що можуть використовуватись для вирішення проблем, пов'язаних з викликами глобальній, європейській та регіональній безпеці. ПРН10. Формувати елементи (складові) стратегії національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності). ПРН12. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки і є основою для прийняття ефективних рішень, проведення досліджень та критичного осмислення проблем у галузі національної безпеки. ПРН17. Демонструвати та застосовувати навички управління суб'єктами національної безпеки та їх структурними підрозділами.
--	---

№		Кількість годин, з них:				
		Лекції (Л)	Семінар. зан. (СЗ)	Сам. роб. студ. (СРС)	Форма контролю	Примітка
	Модуль 1. Основи стратегій національної безпеки: зарубіжний досвід					
1.	Поняття, структура та функції стратегій національної безпеки	2	2	6	СР	
2.	Моделі безпекової політики: США, Велика Британія, Німеччина	2	2	6	СР	
3.	Цивільний контроль та оборонне планування в демократичних державах	2	2	6	СР	
	Модуль 2. Принципи, структура та стандарти НАТО					
4	Організаційна структура НАТО та стратегічна	2	2	6	СР	

	концепція Альянсу					
5	Система стандартів НАТО (STANAG): принципи, застосування, адаптація	2	2	6	CP	
6	Сумісність, командування, логістика, кіберзахист у стандарті НАТО	2	2	6	CP	
	Модуль 3. Перспективи імплементації стандартів НАТО в Україні					
7	Трансформація сектору безпеки України: цілі, виклики, досвід партнерів	2	2	6	CP	
8	Євроатлантична інтеграція та безпекові реформи: механізми адаптації	2	2	6	CP	
9	Ризики, бар'єри та стратегічні напрями зближення з системою НАТО	2	2	6	CP	

Зміст дисципліни:

Курс складається з 3 змістовних модулів. Кожен модуль включає лекційну та семінарську частини:

Модуль 1. Основи стратегій національної безпеки: зарубіжний досвід (лекційні теми 1–3, семінарські заняття теми 1–3)

Модуль 2. Принципи, структура та стандарти НАТО (лекційні теми 4–6, семінарські заняття теми 4–6)

Модуль 3. Перспективи імплементації стандартів НАТО в Україні (лекційні теми 7–9, семінарські заняття теми 7–9)

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – офіційний сайт МАУП: <http://maup.com.ua>

Формат курсу: очний (offline).

Критерії її оцінювання: - змістовність – 5 балів. відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бал.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 6 балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	зараховано
68-74	D		
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Студенти мають можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс завдання.

Студенти працюють з інформацією вдома (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Підготовка публічного виступу.
- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання. Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді тестування. Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 60 запитань. Максимальна кількість балів - 10 балів.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання: *Екзамен.*

Рекомендовані джерела

Основна література

1. Авраменко, В. В. (2011). Євроатлантична політика Франції в контексті європейської доктрини безпеки та оборони. *Actual Problems of International Relations*, 1(102).
2. Александров, О. С. (2015). Нова стратегія національної безпеки Польщі– відповідь на європейські виклики та загрози сьогодення. *Стратегічні пріоритети*, (1), 131-138.
3. Shevchuk, O. (2022). Американсько-польські відносини в стратегії НАТО. *Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI*, (03), 54-61.
4. Брежнєва, Т. В. (2011). Операції проти піратів: шлях до нової морської стратегії НАТО. *Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]*. Сер.: Політологія, (155, Вип. 143), 14-22.
5. Кобєлева, Т. О. (2020). Комплаєнс-безпека промислового підприємства: теорія та методи.
6. Буглай, Н. (2016). Зовнішня політика Польщі після вступу до НАТО.
7. Затинайко, О., Павленко, В., & Крикун, П. (2023). Основні положення нової Стратегічної концепції НАТО–2022, наслідки для України. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень НУОУ імені Івана Черняхівського*, 20-24.

8. Яковюк, І. В., & Трагнюк, А. Р. (2017). Проблеми забезпечення безпеки України в контексті політики НАТО щодо Російської Федерації. *Theory and practice of jurisprudence*, 2(12), 18-18..

9. Інформаційна безпека організації як фактор посилення бренду роботодавця [Електронний ресурс] Л. В. Мазник, О. І. Драган Київський економічний науковий журнал. 2023. № 1. С. 39-44. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kecsj_2023_1_7

10. Безпека інформаційних систем організацій [Електронний ресурс] / Я. Пахольчук, А. Митко // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2017. № 1. С. 89-96. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mvckrc_2017_1_11

11. Корііка, М. V. (2020). Модернізація політики міжнародних організацій у сфері інформаційної безпеки. *Політичне життя*, (1), 102-109.

12. Котик, Ю. В., & Анісов, А. О. (2021). Місце НАТО в зовнішньополітичній стратегії України.

13. Гончар, М., & Мартинюк, В. (2019). Співробітництво Україна – ЄС – НАТО з протидії гібридним загрозам у кіберсфері. Центр глобалістики «Стратегія XXI».

14. Міністерство оборони України. (2024). Інформаційний матеріал щодо запровадження стандартів та керівних документів НАТО.